

Verslag ROBAMCI Symposium

11 maart 2020

11 maart 2020

Boussinesqweg 1, 2629 HV Delft

Assetmanagement, het werkt echt!

Programma ROBAMCI Symposium

Wanneer	Wat	Wie
13.00	Inloop	
13.15	Opening en introductie assetmanagement bij Rijkswaterstaat	Katja Portegies (Directeur Veiligheid en Water, RWS)
13.30	ROBAMCI in vogelvlucht	Frank den Heijer (Programmaleider ROBAMCI, Deltares)
13.50	Assetmanagement bij Waterschap Brabantse Delta	Linneke van der Veeke (Adviseur Programmeren Keringen, Waterschap Brabantse Delta)
14.10	Toelichting parallel sessies	
14.20	Pauze, Marktplaats	
14.40	Parallel sessie 1	
	1 Casus Rijnland – Multifunctionele regionale waterkering	Marit Zethof (Flood Risk Consultant, HKV), Frank den Heijer (Programmaleider ROBAMCI, Deltares)
	2 Casus Almere – Rioleringen	Leo Bloedjes (Assetmanager, Gemeente Almere), Bas Kolen (Directeur Onderzoek en Ontwikkeling, HKV), Didrik Meijer (Adviseur Waterhuishouding, Deltares)
	3 Cases Waterkeringen – Noorderzijlvest, Oesterdam, Hollands Noorderkwartier	Harry Bos (Program Manager, DMC Systeem), Gerard Harmsen (Adviseur, RWS), Wouter Jan Klerk (Adviseur Waterkeringen, Deltares)
15.25	Pauze, Marktplaats	
15.45	Parallel sessie 2	
	4 Assetmanagement – Dynamische systeembenadering	Arjen Ros (Manager en Consultant, Copernicos), Mark de Bel (Senior Adviseur Economie, Deltares)
	5 Assetmanagement – De ROBAMCI aanpak	Annemargreet de Leeuw (Programmaleider ROBAMCI, Deltares), Hans Korving (Expert Data Science, Deltares)
	6 Meten en monitoren voor assetmanagement	Wouter Zomer (Directeur, BZIM), Jasper Bink (Adviseur, BZIM), Wouter Jan Klerk (Adviseur Waterkeringen, Deltares)
16.30	ROBAMCI, hoe nu verder	Annemargreet de Leeuw (Programmaleider ROBAMCI, Deltares), Nelleke Zuideveld-Venema (Strategisch Adviseur Waterveiligheid), Albert Barneveld (Trekker kennisprogramma natte kunstwerken, RWS), Aernout van der Bend (Algemeen Directeur, Next Generation Infrastructure)
17.00	Borrel, Marktplaats	

Introductie assetmanagement bij Rijkswaterstaat

Katja Portegies

Katja Portegies is dagvoorzitter en opent het symposium. Er zijn circa 70 deelnemers. Katja schetst het belang van assetmanagement en de ontwikkeling daarin sinds eind vorige eeuw. Ze schetst hoe binnen het Rijk een scheiding is aangebracht tussen langere termijn planning op beleidsniveau en netwerkontwikkeling enerzijds en beheer en onderhoud van de netwerken anderzijds, en stelt dat het belangrijk is om deze twee werelden met elkaar te verbinden. Ze geeft aan hoe de rolverdeling voor Rijks-assets liggen tussen ministerie, Rijkswaterstaat en de markt. Ze geeft aan dat Rijkswaterstaat steeds beter wordt in een programmatische aanpak, en dat daarbij een integrale systeemaanpak en samenwerking steeds belangrijker worden, in het licht van de actuele uitdagingen waar in Nederland voor staat.

ROBAMCI in vogelvlucht

Frank den Heijer

Frank den Heijer presenteert het programma ROBAMCI in vogelvlucht. Het programma richt zich op de natte infrastructuur zoals dijken, kunstwerken en rioleringen. Het vult de huidige focus op organisatie en data aan met de kenniskant door het kwantificeren van systeeminzichten en de ontwikkeling van een systematiek voor anticiperend plannen. Dit speelt in op de trends om te beslissen over interventies op de schaal van systeem en levenscyclus. In samenwerking met de 30 partners uit de gouden driehoek zijn er 14 case studies uitgevoerd met actuele beheervraagstukken om deze aanpak gedurende het programma te ontwikkelen en instrumenteren. Het beschouwen van de kwaliteit en instandhouding op systeemchaal verbindt de strategische keuzen met operationele interventies, en maakt een betere systeem-prioritering en planning mogelijk. Het eindrapport van ROBAMCI is te vinden op www.robamci.nl.

Assetmanagement bij Waterschap Brabantse Delta

Linneke van der Veeke

Linneke van der Veeke licht toe hoe assetmanagement bij Waterschap Brabantse Delta zich ontwikkelt en hoe de kennis die in ROBAMCI is ontwikkeld daarin past. Het Waterschap is in 2004 ontstaan uit een fusie tussen 5 kleinere waterschappen, en heeft een flinke en diverse asset portfolio. De ontwikkeling van assetmanagement startte vanuit de procesindustrie van de waterzuivering, en er werd onderkend dat de publieke infrastructuur zoals dijken en kunstwerken naast een proces-aanpak ook een ruimtelijke systeemaanpak vereisten. De ROBAMCI casus voor de Mark Dintel Vliet boezem heeft laten zien dat het gedachtengoed van assetmanagement goed toepasbaar is op een divers en uitgestrekt areaal aan assets. En dat het goed mogelijk is om het effect van verschillende interventies op systeem en tijdschaal inzichtelijk te maken. De inbedding in de organisatie is wel een uitdaging, het vergt een aanpassing van de werkwijze gericht op assets in het complexe hier en nu, naar het vooruitdenken over het in stand houden van systemen en functies op termijn. En dat terwijl de winkel open moet blijven.

Casus Rijnland – Multifunctionele regionale waterkeringen

Marit Zethof, Frank den Heijer

Marit Zethof licht toe dat er samen met Rijnland is gekeken naar het beheer van een regionale waterkering waar naast waterveiligheid (grondlichaam) ook mobiliteit (weg) en de vaarwegfunctie (damwand) van belang zijn. Er zijn drie strategieën beschouwd voor het afstemmen van het beheer voor de assets die deze functie bedienen, die verschillen de eigenaren hebben: waterschap, gemeente en provincie. Het perspectief waaruit de strategieën worden beschouwd, is bepalend om de meest optimale strategie te selecteren. Drie perspectieven zijn: 1) laagste eigen kosten eigen organisatie, 2) laagste maatschappelijke kosten en risico's en 3) hoogste score op prestaties. Vervolgens zijn de lessons learned namens het Rijnland toegelicht. Met ROBAMCI leert men het goede gesprek te voeren om integraal te denken. Het geeft inzicht in de momenten dat voor de vervangingsopgave invloedrijke keuzes moeten worden gemaakt. Aan de hand van 3 stellingen is gediscussieerd. Het verbeteren van de prestatie werd gezien als een belangrijke reden om assetmanagement in te zetten, samen met het bewaren van de balans met kosten en risico's. Voor het invoeren van kwantitatief assetmanagement is een belangrijke voorwaarde dat er voldoende en betrouwbare data is, met de kanttekening dat we ons niet achter een gebrek aan data moeten verschuilen. De samenwerking binnen en tussen organisaties met betrekken tot het verbinden van budgetten voor aanleg en onderhoud, en voor de verschillende functies, is de belangrijkste uitdaging op organisatorisch vlak.

Casus Almere – Riolerings

Leo Bloedjes, Bas Kolen, Didrik Meijer

In de sessie zijn de drie rioleringscases van Almere kort gepresenteerd. De cases laten zien dat er kansen liggen voor: a) het verder optimaliseren van regulier beheer, b) het verlengen van de levensduur van netwerk door het aanpassen/intensiveren van beheer, en c) andere technieken (regenwaterrioolvrij) kansen bieden, maar dat centraal beheer (gemeente) efficiënter is dan gespreid beheer (door particulieren). Uit de discussie kwam naar voren dat: 1) assetmanagement start bij het ontwerp en helpt bij concreet maken en realiseren van doelen, 2) assetmanagement met kleine stapjes kan worden ingevoerd en niet alles opeens anders moet, 3) assetmanagement leidt tot het veranderen van werkwijze en samenwerken en de mens de belangrijkste succes- en faalfactor is, 4) hoe groter het probleem / de kosten zijn hoe groter de drijfveer is om AM te gaan toepassen, 5) de echte drijfveer om met assetmanagement te beginnen komt niet voort uit kostenbesparing, maar vooral voort uit kwaliteitsdoelen en omgevingsfactoren.

Cases Waterkeringen – Noorderzijlvest, Oesterdam, Hollands Noorderkwartier

Harry Bos, Gerard Harmsen, Wouter Jan Klerk

Bij de sessie waterkeringen werd in vogelvlucht langs 3 cases gegaan met zeer verschillende toepassingsgebieden: bijv. risico gestuurde inspecties, effectieve dijkmonitoring en risico gestuurd beheer van 1000 km regionale waterkering. Uit de cases blijkt dat de ROBAMCI aanpak tot meer inzicht leidt, en dat het structurerend werkt bij complexe en vaak grote problemen. Bovendien brengt het de werkelijke problemen, bijvoorbeeld gebrek aan data, vaak feilloos aan het licht. Dat verbetert het handelingsperspectief van de beheerders. De aanpak lijkt klaar voor een volgende stap, maar daarin zijn nieuwe voorlopers nodig met name vanuit de waterschappen: technisch zijn we er klaar voor. In de sessie werd onderkend dat deze goede voorbeelden helpen.

Assetmanagement – Dynamische systeembenadering

Mark de Bel

De sessie over Assetmanagement – Dynamische systeembenadering gaf de deelnemers inzicht in de noodzaak om assetmanagement vanuit een netwerk- of systeemperspectief te bekijken, zodat alle assets met verschillende functionaliteit die elkaar kunnen beïnvloeden worden meegenomen in beslissingen over onderhoud en vervanging. Door middel van een systeem-dynamisch model is geïllustreerd wat de invoering van risico gebaseerd assetmanagement kan bijdragen aan efficiëntie verhoging binnen een organisatie. De deelnemers waren zeer geïnteresseerd of en hoe dit binnen hun specifieke organisaties en voor hun specifieke assets kan worden toegepast.

Assetmanagement – De ROBAMCI aanpak

Annemargreet de Leeuw, Frank den Heijer

Frank den Heijer heeft gepresenteerd wat de ROBAMCI aanpak inhoudt: Op systeemniveau worden life cycle cost, life cycle risks en life cycle prestaties bepaald. Mede afhankelijk van de onzekerheden van bijvoorbeeld klimaatverandering of bodemdaling wordt een optimale planning van ingrepen in een netwerk met zijn objecten afgeleid. Deze optimale planning met een prioritering op netwerkschaal is afhankelijk van de strategie en de definitie van "optimaal". In de cases is optimaal gedefinieerd op basis van de netto contante waarde van de ingrepen en de maatschappelijke risico's. Vervolgens is gediscussieerd aan de hand van de vraag: Wat moet de volgende stap zijn? Als streven zien de deelnemers bestuurders die de waarde zien van toepassingen van ROBAMCI in een afwegingsmodel of een BOS. De deelnemers benoemen dat ROBAMCI de mogelijkheid biedt om in dezelfde taal te spreken over systeembeheer. Daardoor begrijpt men

>>

elkaar makkelijker, waardoor vervolgens samenwerken op systeemniveau grotere slaagkans heeft. Als acties op de korte termijn worden genoemd: het oprichten van assetregio's, waarin de samenwerking actief opgezocht wordt en meekoppelkansen worden gevonden en gepakt. aangevuld met werken aan bewustzijn rondom de opgave die voor ons ligt, d.m.v. begrijpelijke assetmanagement taal, visualisatie en serious games. En tot slot: We laten ons niet tegenhouden door onvoldoende kwaliteit van data, maar weten hoe we kunnen omgaan met situaties waarin de data onvolledig is.

Meten en monitoren voor assetmanagement

Wouter Zomer, Jasper Bink, Wouter Jan Klerk

Tijdens de parallelsessie over Meten en monitoren voor assetmanagement is het Informatie Kwaliteitsmodel (IKM) toegelicht. Het IKM is een methode om zo objectief mogelijk de kwaliteit van informatie te kunnen bepalen. Deze kwaliteit wordt vervolgens uitgedrukt in een aantal sterren, waarbij 1 ster weinig, niet gevalideerde data is, en 5 sterren een optimaal inzicht weergeeft. Met het IKM kan vervolgens ook de input gegenereerd worden voor de andere ROBAMCI Tools. Nadat de informatiekwaliteit met het IKM is vastgesteld kan men ook gericht deze informatiekwaliteit verbeteren door gebruik te maken van meten en monitoren. Tijdens de parallelsessie is daarom ook een case uitgewerkt, waarbij eerst het doel en ambitieniveau is vastgesteld voor het meten en monitoren. Vervolgens is vastgesteld wat men zou willen weten in deze specifieke case. Ten slotte is bepaald hoe (met welke technieken) dit dan zou moeten gebeuren.

ROBAMCI, hoe nu verder?

Annemargreet de Leeuw, Nelleke Zuideveld-Venema, Albert Barneveld, Aernout van der Bend

In het programmaonderdeel 'ROBAMCI, hoe nu verder' zijn vier mensen op het podium gevraagd die niet bij de uitvoering van ROBAMCI betrokken zijn geweest: Nelleke Zuideveld (STOWA/HHNK, Kennis en Kunde Platform), Albert Barneveld (RWS, vervangingsopgave natte kunstwerken), Aernout van der Bend (Next Generations Infrastructures, systems of systems) en Annemargreet de Leeuw (Deltares, programmaleider). Katja vroeg hen naar wat opviel en welke volgende stappen ze zagen, en betrok ook de zaal daarbij. Een kleine greep uit de opmerkingen: de verschillende werelden van bijvoorbeeld waterkeringen, kunstwerken en assetmanagement verbinden en vanuit opgaves verder werken; er is vakmanschap van een netwerk nodig; goed idee om een assetregio te kiezen en het gedachtengoed daarop toe te passen; het is nodig bestuurders deelgenoot te maken bij het vervolg; laten we de ROBAMCI-producten zien als kennisproducten die we kunnen inpassen in de lopende en komende opgaves.

